

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه‌ای رشته پزشکی

عنوان:

بررسی علت لنگش و آرتربیت در بیماران بستری در بیمارستان

بوعلی از مهر ۱۳۹۸ تا مهر ۱۴۰۰

نگارش:

مهسا اعتراضی

اساتید راهنمای:

دکتر لیلا محبوبی

دکتر بابک صندوقچیان شتربانی

اساتید مشاور:

دکتر منوچهر برآک

دکتر سهراب ایرانپور

اسفند ۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۱۰۴۷

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی در عالی استان اردبیل

بسمه تعالى

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب ..... دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها / تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلا فاصله به مرجع مورد استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی استاد راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصال و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، ..... استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
فصل اول مقدمه	۳
۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق	۴
۱-۲- اهداف پژوهش	۵
۱-۲-۱- هدف کلی	۵
۱-۲-۲- اهداف اختصاصی	۵
۱-۳- سوالات و فرضیات مطالعه	۶
۱-۴- تعریف واژه‌ها	۷
فصل دوم بررسی متون	۸
۲-۱- لنگش در کودکان	۹
۲-۱-۱- میزان بروز	۹
۲-۱-۲- تشخیص	۹
۲-۱-۲-۱- سابقه پزشکی	۹
۲-۱-۲-۲- معاینه فیزیکی	۱۰
۲-۱-۲-۳- تست‌های آزمایشگاهی	۱۲
۲-۱-۴- تصویربرداری	۱۲

۱۴	۲-۲-۲- آرتریت در کودکان.....
۱۴	۲-۲-۱- تشخیص افتراقی آرتریت و لنگش.....
۱۵	۲-۲-۲- آرتریت سپتیک.....
۱۶	۲-۲-۳- آرتریت واکنشی.....
۱۷	۲-۲-۴- تب روماتیسمی حاد.....
۱۸	۲-۲-۵- سینوویت توکسیک و درد هیپ.....
۱۸	۲-۲-۶- آرتریت ایدیوپاتیک جوانان.....
۱۹	۲-۳- بررسی متون.....
۲۳	فصل سوم مواد و روش کار.....
۲۴	۳-۱- نوع پژوهش.....
۲۴	۳-۲- جمعیت مورد مطالعه.....
۲۴	۳-۳- نمونه برداری و روش نمونه‌گیری و گردآوری اطلاعات.....
۲۵	۳-۴- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری.....
۲۵	۳-۵- معیارهای ورود به مطالعه.....
۲۵	۳-۶- معیار خروج از مطالعه.....
۲۶	۳-۷- ملاحظات اخلاقی.....
۲۶	۳-۸- جدول متغیرهای مطالعه.....
۲۸	فصل چهارم نتایج.....

۲۹	۱-۴- مشخصات دموگرافیک بیماران.....
۳۱	۲-۴- توزیع فراوانی لنگش و اتیولوژی آن در بیماران.....
۳۲	۳-۴- توزیع فراوانی ارتیت و اتیولوژی آن در بیماران.....
۳۳	۴-۴- توزیع فراوانی اتیولوژی لنگش به تفکیک متغیرهای دموگرافیک.....
۳۹	۵-۴- توزیع فراوانی ارتیت به تفکیک متغیرهای دموگرافیک.....
۴۰	۶-۴- توزیع فراوانی اتیولوژی ارتیت به تفکیک متغیرهای دموگرافیک.....
۴۶	۷-۴- توزیع فراوانی بیماران از لحاظ مفصل های درگیر.....
۴۷	فصل پنجم بحث.....
۴۸	۱-۵- بحث.....
۵۲	۲-۵- محدودیتهای مطالعه.....
۵۳	۳-۵- نتیجه‌گیری.....
۵۴	۴-۵- پیشنهادات.....
۵۵	۵-۵- ترجمان دانش.....
۵۶	منابع.....

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۲: کودکان	.....	تشریص افتراقی لنگش در ۱۱	.....
جدول ۲-۲: کودک	.....	تست های آزمایشگاهی برای تشخیص لنگش در ۱۳	.....
جدول ۳-۱: مطالعه	.....	متغیرهای ۲۸	.....
جدول ۴-۱: بررسی	.....	جدول ۳۱: بیماران در لنگش های اتیولوژی فراوانی مورد ۳۱	.....
جدول ۴-۲: بررسی	.....	جدول ۳۲: بیماران در ارتریت های اتیولوژی فراوانی مورد ۳۲	.....
جدول ۴-۳: بیماران	.....	جدول ۳۳: بیماران در تفکیک لنگش های اتیولوژی فراوانی جنسیت ۳۳	.....
جدول ۴-۴: بیماران	.....	جدول ۳۵: سنی گروه به تفکیک لنگش های اتیولوژی فراوانی ۴-۴	.....
جدول ۵-۴: بیماران	.....	جدول ۳۷: سکونت محل به تفکیک لنگش های اتیولوژی فراوانی ۵-۴	.....
جدول ۶-۴: بیماران	.....	جدول ۳۹: جنسیت به تفکیک ارتریت فراوانی ۶-۴	.....

بیماران.....

جدول ۷-۴: فراوانی ارتیت به تفکیک گروه سنی بیماران..... ۳۹

جدول ۸-۴: فراوانی ارتیت به تفکیک محل سکونت ۳۹

بیماران.....

جدول ۹-۴: فراوانی اتیولوژی های ارتیت به تفکیک جنسیت ۴۰

بیماران.....

جدول ۱۰-۴: فراوانی اتیولوژی های ارتیت به تفکیک گروه سنی ۴۲

بیماران.....

جدول ۱۱-۴: فراوانی اتیولوژی های ارتیت به تفکیک محل سکونت ۴۴

بیماران.....

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۴:	توزيع فراوانی بیماران از لحاظ جنسیت.....	۲۹
نمودار ۲-۴:	توزيع فراوانی بیماران از لحاظ سنی.....	۳۰ گروه
نمودار ۳-۴:	توزيع فراوانی بیماران از لحاظ سکونت.....	۳۰ محل
نمودار ۴-۴:	توزيع فراوانی بیماران از لحاظ مفصل های درگیر.....	۴۶

فهرست علائم اختصاری

ANA: Antinuclear Antibodies

ARF: Acute rheumatic fever

ASO: Antistreptolysin O

CBC: Complete blood count

CRP: C-reactive protein

CT scan: Computerized tomography scan

ESR: Immunoglobulin

GAS: Group A streptococcus

JIA: Juvenile idiopathic arthritis

MRI: Magnetic resonance imaging

PMN: Polymorphonuclear

SCFE: Slipped capital femoral epiphysis

SLE: Systemic lupus erythematosus

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

WBC: White Blood Count

بررسی علت لنگش و آرتربیت در بیماران بستری در بیمارستان بوعلی از مهر

۱۳۹۸ تا مهر ۱۴۰۰

چکیده

زمینه: مطالعات کمی به منظور تشخیص علل لنگش و آرتربیت در اطفال انجام گرفته است. با بررسی علل لنگش می‌توان روش تشخیصی صحیح و سپس درمان مقتضی را براساس آن پایه گذاری کرد.

هدف: تعیین علل لنگش و آرتربیت در بیماران بستری در بیمارستان بوعلی از مهر ۱۳۹۸ تا مهر ۱۴۰۰

مواد و روش کار: در این مطالعه مقطعی، اطلاعات دموگرافیک و بالینی ۱۰۵ کودک بستری با آرتربیت و یا لنگش از مهر ۱۳۹۸ تا مهر ۱۴۰۰ در بیمارستان بوعلی اردبیل مورد بررسی قرار گرفت. نمونه گیری به روش تمام شماری بود. تشخیص آرتربیت و لنگش و نیز نوع اتیولوژی بر اساس نظر روماتولوژیست اطفال بود. اطلاعات بیماران در صورت داشتن معیارهای ورود به مطالعه، از پرونده بیمارستانی و یا از طریق مصاحبه تلفنی از آنان اخذ و وارد چک لیست محقق ساخته شد.

یافته‌ها: ۷۰ بیمار (۶۶٪) پسر و ۳۵ بیمار (۳۳٪) دختر بودند. میانگین سن بیماران ۷/۴±۳/۵ سال بود. همه بیماران لنگش داشتند که شایعترین اتیولوژی‌ها عبارت بود از بروسلوز (۴۰٪)، آرتربیت ایدیوپاتیک جوانان (۱۲٪)، و استئومیلیت (۱۱٪). ۸۳ بیمار (۷۷٪) ارتربیت داشتند که شایعترین اتیولوژی‌ها عبارت بود از بروسلوز (۳۶٪)، آرتربیت ایدیوپاتیک جوانان (۱۵٪)، و استئومیلیت (۱۳٪). زانو، هیپ، و مج پا به ترتیب شایع ترین مفصل‌های درگیر بود.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که بروسلوز، آرتربیت ایدیوپاتیک جوانان، و استئومیلیت، شایع ترین اتیولوژی های لنگش و آرتربیت در کودکان بستری در بیمارستان بوعلی اردبیل از مهر ۱۳۹۸ تا مهر ۱۴۰۰ بود. فراوانی آرتربیت سپتیک در کودکان کمتر از سه سال به طور معناداری بیشتر از کودکان سنین بالاتر بود.

کلمات کلیدی: لنگش، آرتربیت، کودکان.